REDACŢIUNEA
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliŭ Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administraţiunea, Piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 105. Braşov, Lunĭ-Marţĭ 13 (26) Maiŭ. 1903.

Cestiunea croată.

Turburările din Croaţia nu contenesc şi câştigă pe ḑi ce merge o însemnătate tot mai seriósă. Mai ales faptul, că nemulţumirile şi protestările Croaţilor în contra regimului lui Hedervàry, acusat a fi instrumentul politicei suprematiste maghiare, s'au transplântat deja şi pe teritoriile vecine austriace locuite de Croaţĭ şi au dat indemn conducĕtorilor acestora de a trimite la guvernul din Viena şi la Împĕratul o deputaţie, cu scop ca sĕ intervină în favorul fraţilor lor din Croaţia, e de natură a deştepta îngrijirea guvernelor dualiste şi în primul rênd, firesce, a celui din Budapesta.

„Sĕ fie óre relaţiunile interióre ale monarchiei aşa de netede şi simple, ca sĕ mai înmulţim numĕrul încurcăturilor pendente încă cu o altă cestiune seriósă?“ — întrébă organul vienes „N. fr. Presse“, care scim, că are legăturĭ strînse şi cu guvernul unguresc.

E vorba de deputaţia Croaţilor dalmatinĭ şi a deputaţilor croaţĭ din Reichsrath, care a încercat a interveni în favorul Croaţilor din regat. Numita fóie declară acésta încercare ca una, ce ar tinde sĕ împingă şi pe Austria în încurcăturile croate, în cérta dintre Croaţia şi Ungaria şi sĕ-o îndemne a interveni în mod activ. Décă s'ar împlini cererea deputaţilor croaţĭ, esclamă „Neue fr. Presse“, ceĭ din Ungaria ar vedé în acest fapt o lovitură dată lor şi independenţei lor, ceea ce ar crea nisce încurcăturĭ de neprecalculat.

La Spalato în Dalmaţia a fost insultat stégul unguresc. Acésta, ḑice diarul vienes, este regretabil, dér ar fi şi mai regretabil, ba e cu totul neadmisibil, ca ministru-preşedinte austriac sĕ umble a le câştiga deputaţilor din Reichsrath şi dietalĭ croaţĭ o audienţă la monarchul şi ca sĕ stăruéscă pe lângă corónă sĕ ia o decisiune în favorul Croaţiei în contra Ungariei.

Vedeţĭ aşa-dér, că nu e neînsemnată îngrijirea ce a produs'o mişcarea Croaţilor din Austria la guvernele dualiste.

In ce privesce efectul demonstraţiunilor croate asupra cercurilor politice maghiare, remarcăm părerile ce le desvóltă fóia partidei poporale „Alkotmány“ într'un articol intitulat „Croaţia irredentă“.

„Poporul croat, — scrie Alkotmány — décă ascultă de propria sa inspiraţie, de sigur nu va face demonstraţiĭ din causă, că Croaţia n'are suveranitate de stat şi nicĭ în interesul unei viitóre Croaţie marĭ nu va face mişcărĭ demonstrative. Necesităţile adevĕrate ale poporuluĭ şi plângerile, ce le manifestéză din propriul imbold sunt mult mai de rênd. Poporul vré pâne şi muncă, şi mai vré ca funcţionarii sĕ-i vorbéscă limba, pe care el o pricepe. Décă nu scie, decât croăţesce, atuncĭ funcţionarii sĕ vorbéscă cu el croăţesce; nu fiind-că Croaţia ar avé dreptul la limba croată, ci findcă sĕrmaniĭ ómenĭ nu pricep altă limbă.

„Décă poporul croat are asemenea nĕcazurĭ reale, acelea trebuesc remediate. Cum-că de esemplu funcţionarii căilor ferate ungare aplicaţĭ în Croaţia trebue sĕ scie şi limba croată, acésta este o cerinţă atât de elementară a minţii sănĕtóse şi a echităţii, pe care a o desconsidera, nu însemnéză a urma politica naţională maghiară, ci a fi încreḑut şi tîmpit“.

Insĕ poporului croat i-se sugeréză din partea inteligenţei plângerĭ şi durerĭ. Aşa i-s'a sugerat, că Croaţia ar fi un stat de sine stătător coordinat cu regatul ungar. Şi acum li-se sugeréză Croaţilor, că dela un capĕt până la celălalt al ţĕrii lor domnesce regimul terórei, curge sânge nevinovat croat şi că tóte suferinţele derivă dela Maghiarĭ. Amărăciunea trecù deja şi în Dalmaţia, apoi la studenţiĭ croaţĭ de la universitatea din Graz, la deputaţii croaţĭ din Austria, carĭ aştéptă amestecul lui Koerber.

Dér acésta nu mai este afacerea pactului maghiaro-croat ḑice „Alk.“ — „Acésta va sĕ ḑică proclamarea deschisă a ideii marei Croaţii, a unirei tuturor Croaţilor, c'un cuvênt a iredentismului croat. Croaţii dalmatinĭ şi istrienĭ se simt una cu Croaţii din Ungaria şi de sigur ar fi forte veselĭ, décă s'ar rĕsturna dualismul şi tóte provinciile acestea cu limbă croaţéscă ar întra în legăturĭ mai strênse unele cu altele, ba sĕ se întăréscă şi cu Croaţii din Bosnia. De aceea împĕratul sĕ renunţe la o putere în favorul urmaşilorĭ Jellacicĭ şi sĕ coopereze la întărirea bloc-ului celui mare croat, care apoi ar duce Austria séu monarchia c'un pas mai departe spre federalism şi pe urmă spre disoluţia completă“.

Credem, că cele de mai sus sunt de ajuns pentru a justifica afirmarea nóstră despre seriositatea turburărilor croate.

Procedura penală militară. Oficiosul *„Magyar Nemzet“* anunţă, că în ministeriul de honveḑĭ se urméză de câte-va ḑile conferenţele asupra pregătirei proiectului de lege privitor la procedura penală militară. La conferenţe participă delegaţiĭ ministeriului comun de rĕsboiŭ, ai ministeriilor de honveḑĭ, ungar şi austriac, şi ai ministeriilor de justiţie, ungar şi austriac. Cele douĕ guverne vor pute în curênd sĕ vină cu proiectele gata înaintea parlamentelor. In noua procedură se va valora în deplină mĕsură principiul verbalităţii şi publicităţii. E garantat de asemenea şi principiul apĕrării. Acusaţiĭ pot sĕ-şĭ ia advocaţĭ ca apĕrătorĭ. Cestiunea *stabilirii limbei* de pertractare a tribunalului militar, e lăsată cestiune *deschisă* şi asupra ei se va decide în cele douĕ parlamente.

Pregătirile Turciei. O telegramă din Constantinopol anunţă, că Turcia a reuşit sĕ concentreze în Macedonia 120,000 ómenĭ bine înarmaţĭ. In centrele turcescĭ mai apropiate de Bulgaria se află marĭ deposite de muniţiunĭ, furagiĭ şi alimente Ofiţerii germanĭ, carĭ îşĭ fac serviciile în armata turcéscă, supraveghéză esecutarea ordinelor de mobilisare şi se prepară de chemarea sub arme a reserviştilor din Macedonia, carĭ ar mai forma 50 bataliónе perfect armate.

Cardinalĭ noi. La 15 Iunie se va ţiné Consistoriu papal pentru numirea a 6 cardinalĭ noi. După cum se anunţă din Romă, vor fi numiţĭ: archiepiscopul din Salzburg *Katschtaler*, nunciul papal din Viena *Talliani*, nunciul din Lisabona *Ajuti*, archiepiscopul din Colonia *Fischer* secretarul consistorial *Nocella* şi secretarul sf. Sinod *Caviechioni*. Ceĭ doi candidaţĭ maghiarĭ, Samassa şi Csaszka, nu vor fi numiţĭ.

Cum lucréză alţii. Societatea cunoscută sub numele de *„Emke“* îşĭ va ţine la 2 Iunie adunarea generală a 19-a în Aiud. Din raportul anual se vede, că societatea asta este sprijinită în mĕsură mare de poporul maghiar, dovadă sporul capitalului în cursul anului trecut, care este de 92.992 coróne. Budgetul anual este de 150.000 coróne, ér fondul inalienabil 2.858.200 cor. 14 banĭ. Societatea desvóltă activitate zelósă mai ales în ţinuturile în carĭ Românismul s'a afirmat până acuma prin şcolĭ şi societăţĭ. Raportul general relevéză decĭ între alte isprăvĭ făcute anul trecut şi înfiinţarea „Kisdedovului“ din Blaşiŭ.

In Bulgaria actualmente e linişte. Schimbarea guvernului bulgar se pare că a făcut bună impresie asupra Europei. Noul consiliu de miniştri a pregătit de-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Actorii.

(Urmare).

Nu am sĕ fac aci istoria trecutului; abia este o lună de când ea a fost aşa de fericit amintită prin serbarea jubilară de la Teatrul Naţional. Eu am sĕ mĕ ocup de present şi am sĕ vorbesc de actorii pe carĭ putem şi trebue sĕ ne basăm aḑĭ.

Meşteşugul actoricesc luase la noi o mare desvoltare, dér din causa unei direcţii rele şi a nefericirei, că am perdut pe unii dintre ceĭ mai de séma actorĭ mult înainte de vreme, de cât-va timp teatrul nostru a dat îngrijitor înapoi.

Eu am arătat de la început, că s'a pornit pe-o cale greşită, dér ceĭ carĭ conduceau teatrul, în loc sĕ stea sĕ judece părerea mea cu sânge rece şi cu interesul pe care ceĭ puşĭ în fruntea unei aşa importante instituţiĭ erau datorĭ s'o facă, s'au înrĕit şi au luat'o în góna mare pe drumul cel primejdios.

N'au mai avut nicĭ un alt ideal de cât afacerile bănescĭ şi nu mai era vorba de interesul instituţiei, ci de poftele micĭ ale ómenilor neluminaţĭ de raza idealului.

Resultatul îl vedeţĭ cu toţii: falimentul!

Este pĕcat şi nimenĭ nu sufere mai mult din acéstă causă ca mine, pentru-că nu cred sĕ fie cine-va care sĕ iubéscă teatrul mai mult decât mine. Şi-apoi am şi durerea de a fi vĕḑut rĕul de la început şi a fi fost silit sĕ privesc cum se măresce tot mai mult, fără ca sĕ fi putut sĕ-l opresc. Aḑĭ se sĕvîrşesce o nouăgreşélă şi vin sĕ le strig celor carĭ pot sĕ împedece făptuirea ei, sĕ intervie.

* * *

Vréu sĕ vorbesc de eliminarea d-rei Bârsescu din Teatrul Naţional.

D-ra Bârsescu a venit la noi într'un moment în care „Societatea dramatică“ îşĭ perduse drumul; dispăruseră din repertoriul ei aprópe tóte piesele de mare valóre şi afişul era ţinut aprópe esclusiv de farse burlescĭ, de piese-panoramă şi de feerii.

Am salutat-o cu toţii, ce-i carĭ ne interesăm de teatru, cu entusiasm, am urcat'o mai sus póte decât era drept, am sĕrbătorit'o nu ca pe-o actriţă de valóre, ci ca pe-o salvatóre a teatrului românesc.

Eu ḑic, că ne-am făcut datoria, ca unii carĭ dându-ne perfect séma de starea de decădere în care ajunsese teatrul, înţelegeam de ce mare folos putea sĕ fie intrarea în rêndurĭ a unei actriţe ca Agatha Bârsescu. Ea aducea nu numai un talent de prima ordine, dér şi tradiţiile unei şcolĭ bune, obiceiurile unor teatre bine conduse.

Din nenorocire, în loc sĕ aibă Bârsescu influenţă asupra teatrului, teatrul nostru a desgustat-o şi pe d-sa; în loc ca teatrul nostru sĕ profite de presenţa ei, a lăsat'o sĕ cutreere ţéra, pentru-ca sĕ dea representaţiĭ personale; în loc ca sĕ se facă apel la puterile ei, pentru a-se împuternici repertoriul teatrului, s'a întrebuinţat Bârseasca pentru a-se desfiinţa repertoriul teatrului. Şi ast-fel Agatha Bârsescu, în care ne puseserăm noi speranţa pentru o reînălţare a teatrului românesc, n'a fost decât o nouă causă, care a grăbit desastrul final.

Administraţia teatrului n'a vĕḑut în Agatha Bârsescu decât putinţa de a satisface curiositatea publicului, pentru a dobêndi câte-va reţete mai bune; actorii nu vedeau în ea decât cifra angajamentului. Şi pe când administraţia micşora curiositatea publicului prin exibarea Bârseascăi în piese nu îndeajuns pregătite, actorii înteţeau strigătele, că Bârseasca, cu léfa ei cea mare, ruinéză teatrul.

Şi numai după treĭ anĭ, actriţa primită cu aşa entusiasm, este silită sĕ ne părăséscă, lăsând în urma ei, pentru cei-ce se gândesc la teatru, amintirea câtor-va rolurĭ admirabil jucate şi părerea de rĕu, că teatrul perde o forţă de prima ordine, ér pentru ceĭ carĭ se gândesc numai la ei, bucuria câtor-va mii de lei pe carĭ sĕ-i împartă.

Agatha Bârsescu este o actriţă de mare valóre, cel mai puternic sprijin pe care póte sĕ-l aibă aḑĭ scena nóstră.

Ea are calităţĭ rare şi póte sĕ aducă imense servicii scenei nóstre nu numai în present, dér şi în viitor.

claraţia ce are s'o facă, precum şi programul de guvernament, care vor fi publicate. Acest program este alcătuit pe basa declaraţiunilor pe carī le-a făcut primul ministru, generalul Petroff, diferiţilor corespondenţī. Cercurile ministeriale sunt informate, că noul cabinet a făcut în Rusia o impresiune favorabilă, şi în Turcia este întîmpinat cu încredere. Aceleaşī cercurī declară, că noul cabinet se va strădui, ca prin relaţiunī directe cu Turcia, sĕ obţină promovarea intereselor naţionale bulgare. La Constantinopol mai cu sémă, a a făcut o bună impresie scirile liniştitóre ce au sosit de la Sofia, risipind astfel temerile despre o isbucnire a opiniunei publice contra principelui Ferdinand.

Protestarea Şvabilor. In diarul „Temesvarer Volksblatt" un anumit S. K. a atacat vehement pe acei cetăţenī din Biserica-Albă, carī au făcut propunerea, că de acum înainte copiii de şcólă sĕ dică rugăciunile în limba lor maternă, adecă în cea nemţéscă. Acestui „salvator al patriei" î-i rĕspund mai mulţī cetăţenī din Bis.-Albă în diarul „D. T. f. U." într'un ton mai violent, de cât eram deprinşī până acuma a audi de la Şvabī. Etă o probă.

„Cum ne rugăm noi Şvabiiii şi cum cântăm, asta nu-l privesce de loc pe scriitorul acelui pamflet murdar, care şī-a câştigat cunoscinţele, ce le are în calitate de conductor la vagon-lit în altă ţéră şi de aceea ca strĕin nu e chemat a juca rolul de salvator al Ungariei şi a ne da nouĕ ţĕranilor băştinaşī germanī învĕţătură. El sĕ nu se amestece în afacerile nóstre creştinescī, precum nicī noi nu ne amestecăm în afacerile religiunei lui hebraice... De aceea... jupâne, la o parte de la religiunea nóstră creştinéscă catolică! (Daher-Jude — Hand weg, von unserer christlich katolischen Religion, und unseren Gebeten und Kirchenliedern!)

„Budapesti Hirlap" ocupându-se cu afacerea rugăciunilor nemţescī, spune, că representanţa comunală a adus cu unanimitate hotărîrea, ca sĕ se dea ordin senatului şcolar „sĕ elimineze limba maghiară" din şcolī. Acest diar e fórte indignat de atâta îndrăsnélă şi soméză guvernul sĕ aplice mĕsurī radicale faţă cu Şvabii din Biserica-Albă. Inainte de tóte propune „sĕ le ia gimnasiul şi tribunalul şi permutându-le la Vĕrşeţ, sĕ-i atingă pe cei din Biserica-Albă în interesele materiale, atuncī se vor învĕţa Şvabii minte!"

Evenimentele din Croaţia.

Asigurările, ce le dă Banul Khuen prin oficiósele din Agram şi Budapesta, că mişcarea de nemulţumire a Croaţilor are sĕ înceteze în urma mĕsurilor draconice ce au fost luate şi puse în practică, — sunt desminţite dilnic prin neîntreruptele turburărī. Nu numai atât, dér mişcarea croată a trecut şi în Dalmaţia.

In 20 Maiŭ n. o mare mulţime de ómenī, între carī tinerime de la şcólele secundare din *Spalato* au aşteptat în port sosirea vaporului „*Zagreb*" al societăţii ungaro-croate şi înainte de a întra vaporul în port, a pretins, ca *stindardul maghiar sĕ fie îndepărtat*. Un pasager de pe vapor a luat jos stindardul şi l'a aruncat între demonstranţii carī erau postaţī pe ţĕrm. După aceea demonstranţii au voit sĕ ardă în piaţă portretul Banului Khuen. Poliţia însĕ i-a oprit.

Impărţiţī apoi în trei grupurī manifestanţii au cutrierat stradele, intonând cântărī patriotice şi strigând *pereat* la adresa Maghiarilor.

Fóia oficială din Agram anunţă, că în cercurile *Delnice* şi *Susak* a fost proclamat *statariul*. Ţĕranii din *Kalinovic* au voit sĕ asedieze edificiul primăriei. A intervenit gendarmeria, făcĕnd us de armă *Un ţĕran a fost omorît*, trei-spre-dece au fost arestaţī.

In *Illok* (Ujlak) a fost o mare *demonstraţie anti-maghiară*. Tóte tablele cu inscripţii maghiare din oraş au fost rupte şi nimicite şi pe tóte casele locuite de jidovī au văpsit *crucī* de mărime colosală. Panica e mare mai ales între jidovime.

Pe teritoriul comitatelor *Varasd* şi *Belovar* mişcarea revoluţionară a luat caracter primejdios. La 13 Maiŭ nóptea ţĕranii au atacat castelul baronilor Inkey din Zasziny, au dat foc clăilor de fĕn şi edificiilor de pe dominiu. De aicī ţĕranii s'au dus în comuna *Ţukovechi* dând năvală asupra castelului proprietarului Lansi pe care l'au jefuit.

Ce face Banul? Alaltaerī a plecat la Viena, ca sĕ raporteze Majestăţii Sale asupra situaţiunei în Croaţia. Abia a sosit Khuen-Hedervary, în Viena, şi i-s'a şi făcut o straşnică demonstraţie. Studenţii universitarī croaţī, slovenī şi sĕrbī în număr de vre-o 500 s'au dus dinaintea hotelului „Archiducele Carol" şi i-au aranjat Banului un şari-vari minunat, strigându-i *Pieră Khuen-Hedervay!* Intervenind poliţia demonstranţii s'au împrăsciat.

Deputaţii dalmatinī din „Reichsrath" şi din dieta provincială au avut alaltăerī o conferenţă agitată asupra situaţiunei. Au sosit din incidentul acesta la Viena numeroşī representanţī din Dalmaţia, pentru-ca sĕ céră audienţă la Majestatea Sa. Ei au ales o delegaţiune de patru, care sĕ mérgă la ministrul-president Koerber şi sĕ-l róge a-le mijloci sĕ fie primiţī de Majestatea Sa. *Koerber* li-a spus, că regretă a *nu le puté împlini dorinţa*, căci raporturile de drept public îi face imposibil acésta, şi ... [illegible]-că primirea unei astfel de deputaţiunī, avĕndu-se în vedere *situaţia gravă* din cealaltă parte a monarchiei, este *absolut nepermisă*.

Cu tóte acestea deputaţii dalmatinī au decis, sĕ dea *o petiţie la cancelaria de cabinet în cestiunea audienţei la monarch.*

Intr'un comunicat asupra acestor conferenţe, deputaţii croaţī din „Reichsrath" şi dieta provincială dalmatină declară, că mandatul lor are în vedere un scop curat umanitar. Ei vor sĕ róge coróna de a întreveni, ca Croaţii osîndiţī la mórte prin tribunalele marţiale sĕ fie graţiaţī şi sĕ se pună capĕt vĕrsărilor de sânge în Croaţia.

*

Archiepiscopul *Posilovici* din Agram a cerut Banului satisfacţie pentru perchisiţia ce s'a făcut în seminarul teologilor. Banul refusând satisfacţia, archiepiscopul a plecat imediat la Roma, ca sĕ céră intervenţia papei.

Reformele in Turcia europénă.

Diarul „*Vjedomosti*" din S.-Petersburg publică următorul raport al consulului rusesc din Skoplje (Ueskŭb) cu data de 4/17 Aprilie 1903:

Chestiunea întroducerei reformelor în cele trei vilaiete rumelice se află în următorul stadiu:

Organisarea gendarmeriei şi poliţiei s'a terminat în tot vilaietul Skoplje cu escepţia sangiacului Ipek.

Din numĕrul total al gendarmilor (2824) au fost menite 547 posturī pentru creştinī, până acuma însĕ nu s'au numit, decât 317. Creştinī în majoritate sunt Bulgarī. Şargele de oficerī sunt reservate musulmanilor. In poliţie se vor numi în vilaietul Skoplje din 162 poliţiştī, 32 creştinī, din carī s'au şi numit 26 (4 Grecī, 7 Bulgarī, 4 Jidovī (!) 7 Sĕrbī), din 44 comisarī, trebue sĕ fie 8 creştinī.

In localităţile cu populaţie creştinéscă sĕu în majoritate creştinéscă, se îngădue a-se alege dintre creştinī păzitorii de câmpurī. Până acuma s'au ales şi confirmat în cele trei vilaiete 600 de păzitorī.

In ce privesce justiţia e de remarcat: Forurile de I. instanţă sunt împărţite în două camere: civilă şi penală; preşedinţii acestor din urmă se vor numi în viitor pentru forul I şi II de către guvern; Kadiiī vor puté presida pe viitor numai la judecătoriile civile. Membrii judecătoriilor, carī până acuma au fost aleşī de către popor, în viitor vor fi numiţī în tóte instanţele de către guvern. Jumĕtate din judecătorī vor trebui sĕ fie creştinī.

Reformele îmbrăţişéză şi mijlócele de comunicaţie. In acéstă branşă a administraţiei s'a decis a se lua 5% din venitele anuale ale celor 6 vilaete rumelice şi a se întrebuinţa pentru îndreparea şoselelor şi drumurilor.

In ceea-ce privesce şcólele, s'a hotărît a se deschide 500 de şcóle primare. Contribuţiile se vor mĕsura după venitul pământului calculat din valórea de mai nainte a arendii şi din media venitului pe cei 5 anī din urmă. Distribuirea contribuţiunilor se va face de însişī locuitorii comunelor.

In privinţa reorganisării statului personal al administraţiei şi poliţiei, Hilmipaşa a luat deja primele mĕsurī, carī se pot resuma în concediarea a 13 funcţionarī din administraţia civilă, 18 persóne din justiţie, 56 funcţionarī de poliţie, 47 oficerī de gendarmerie şi 884 poliţiştī.

SCIRILE DILEI.

— 12 Maiŭ v.

Esc. Sa metropolitul Dr. V. Mihalyi din Blaşiŭ a plecat în visitaţiune canonică în 14 Maiŭ, însoţit de noul episcop al Lugoşului Il. Sa Dr. V. *Hossu* la Abuş. La biserica gr. cat. de aicī a ascultat sf. liturghie şi după cetirea evangheliei a ţinut o predică poporului adunat. De aicī I. P. S. Sa metropolitul însoţit de Il. Sa Dr. V. Hossu şi de v.-protopopul D.-S.-Mărtinului, au plecat spre Tĕrgul-Mureşului, unde ajungĕnd s'au dus direct la biserică. Aicī îl întémpină protopopul Mureşului Iosif Vancea. Intrând în biserică Es. Sa a făcut rugăciunile de la litie şi a dat binecuvĕntare celor de faţă. Vinerī (15/2 Maiŭ) la liturghie Esc. Sa a ţinut celor adunaţī o predică, îndemnându-i la viéţă cumpĕtată şi la alipirea de biserică. După liturghie s'a oficiat un parastas pentru repausatul protopop al Mureşului, tatăl episcopului de Lugoş Dr. V. Hossu şi a cetit rugăciunile de deslegare pentru sufletele repausaţilor parochiei Tĕrgul-Mureşului. S'a continuat apoi visitaţiunea canonică. Archiereul a făcut numĕróse visite. A dăruit bisericei gr. cat. din T.-Mureşului 200 cor., ér săracilor din acel oraş 200 cor. Sâmbătă dimineţa a plecat şi în aceeaşī di la órele 8 a sosit în Mureş-Uióra. Aicī i-se făcŭ o frumósă primire. La biserică l'a salutat clerul districtului protopopesc prin rostul protopopului Dr. Sebastian P. *Radu*, care i-a oferit cheia bisericei şi i-a tălmăcit bucuria cu care parochia acésta primesce pe mirele sĕu. S'a celebrat apoi sf. liturghie, ér la fine archierul a cetit deslegările morţilor. După-ce Esc. Sa a făcut mai multe visite, a luat prândul la protopopul Radu. A dăruit 100 cor. bisericei şi 50 cor. reuniunei pentru îmbrăcarea copiilor săracī. Séra cu trenul de 11 a plecat spre casă la Blaşiŭ.

Serbarea unui regiment. In diua de 21 Maiŭ s'a serbat şi de către batalionul din Orĕştie al regimentului Nr. 31 (nu 64, cum s'a scris din greşală în numĕrul de Duminecă) aniversarea victoriei de la Aspern. La banchetul dat de oficerii batalionului a fost învitat şi protopopul gr. or. din Orĕştie.

Pentru scopurī culturale slovăcescī a testat rĕposatul mare comerciant slovac Mateiŭ *Cvikota* 150,000 cor. Cu esecutarea testamentului a fost însărcinat redactorul *Pietor* de la „Narodnie Noviny" şi alţī doi fruntaşī naţionalişti slovacī.

Rĕspuns lui Koerber. Mai deunădī ministrul preşedinte al Austriei *Koerber*, mai puţin precaut de cât colegul sĕu de la esterne, care în împrejurărī analóge s'a arătat mult mai energic şi mai drept, a rĕspuns la o interpelaţie în chestia Evreilor din România, afirmând că situaţia lor este fórte „precară". — In diarul „Jurnalul" d-l profesor *Antonescu* de la universitatea din Iaşī îl combate cu succes pe Koerber, care fuse atât de rĕu informat şi arată netemeinicia afirmărilor sale. Marele diar „*Deutsche Zeitung*" din Viena dă un resumat lung din expunerile d-lui Antonescu.

Esamenele şcolare din protopopiatul Clujului s'au ţinut dilele trecute, luând parte la ele şi visitând bisericele din acest protopopiat, inspectorul şcolastic archidie-

---

Sĕ ne dăm séma, că adī nu avem în teatrul nostru decât actriţe tinere, carī nu prea au avut esemple strălucite înaintea lor şi că mai ales actriţele ce se devotă tragediei, au fost cele mai puţin favorisate. Pentru acestea Agatha Bârsescu era un model admirabil şi nu trebuia sĕ-l piérdă; este interesul teatrului sĕ nu-l pérdă.

Bârseasca este actriţă de şcóla nouă, care a gonit declamaţia şi emfatismul din jocul ei, căutând sĕ fie în adevĕr. Vedeţī ce schimbare estra-ordinară s'a făcut în teatru, a-ţī putut simţi cât sunt de superiorī actorii realiştī faţă de declamatorii de altă-dată.

Pentru-ce sĕ alungăm decī tocmai pe actriţa, în jurul căreia se putea opera şi la noi schimbarea acéstă fericită?

A, costă mult! Nu e nicī-odată scump ceea-ce e bun, décă este bine întrebuinţat.

Se înţelege însĕ, că nu pe Bârsésca, dér şi pe Novelli, décă-l vom aduce în teatrul nostru şi vom continua pe calea pe care o batem de câţī-va anī, tot la faliment o sĕ ajungem. Dér ia sĕ se studieze serios piesele, ia sĕ lucreze toţī în bună înţelegere, alegĕnd piesele cele mai bune şi făcĕnd distribuţiile cele mai potrivite. Firesce, că sala are sĕ fie góla, când se dau piesele nesciute, când înşī-şī primii actorī ies în scenă cu rolurile neînvĕţate.

Nu vedeţī ce repertoriu revoltător are teatrul? Este posibil ca pe prima scenă sĕ se aducă piese alese de cei din urmă actorī? A, unii domnī de la direcţie încalecă câte-odată pe calul cel grozav al ideilor de înaltă ordine de stat, dér atuncī numai ca sĕ împiedece representarea unei piese originale bune, numai pentru-ca sĕ lovéscă într'un autor óre-care!

Piesele nu se censuréză din punctul de vedere al ideilor, ci numai al facturei; căcī de sigur nicī o ideie, fie ea orī-cât de revoluţionară, presentată într'o piesă de teatru, n'are sĕ surpe temeliile statului. In general dramaturgul nu este un propagator de idei, ci un estetician, care pune în scenă ideile, caracterele, conflictele sociale, carī i-se par lui că-i dau prilejul sĕ facă o bună lucrare dramatică. Sunt fórte rarī piesele, carī au o preocupare pur politică.

Şi-apoi de când un comitet teatral are în mânile sale paza ordinei şi siguranţei statului? Décă ar fi fost acésta misiunea lui, atuncī legea n'ar fi prevĕdut, că membrii comitetului se aleg dintre cei mai bunī scriitorī, ci dintre cei mai pătrundĕtorī poliţiştī! Libertatea de idei trebue sĕ fie devisa orī-cărei literaturī. Şi mai ales când este vorba de-o literatură ca a nóstră, şi de-o ţéră în care literaţii, décă ar fi sĕ trăiéscă din produsul operelor lor, ar muri de fóme, judecata trebue sĕ fie mai sinceră şi mai largă. Nu se înlocuesce uşor o lucrare bună condamnată şi nu este mic rĕul ce se face teatrului prin asemenea procedare. De sigur, că este alt-ceva cu piesele carī ating bunele moravurī.

(Va urma.)

cesan, d-l canonic din Blașiŭ Dr. Aug. *Bunea* însoțit de protopopul Dr. E. Dăianu. — Dr. Bunea a participat și la adunarea despărțĕmêntului „Clușiŭ" al Reuniunei învĕțătorilor gr. cat. din archidiecesă.

Noii episcopi români uniți. Din *Oradea-mare* li-se scrie foilor unguresci, că P. S. Sa Dr. D. *Radu* a sosit alaltăerî acolo, înformându-se asupra afacerilor episcopescî. Se crede, că instalarea va fi în a doua jumĕtate a lunei Iulie. — Din *Lugoșiŭ* se vestesce, că instalarea noului episcop Dr. V. *Hossu* se va întêmpla la 12 Iulie, după festivitățile jubileului de 50 anî a Diecesei Lugoșului.

Auditorii militarî. Ministeriul de resboiŭ c. și r. publică cu terminul de 1 Noemvrie acordarea mai multor ajutóre (burse) de câte 1200 cor. plus 400 cor. adaos, pentru aspiranțiĭ la funcțiunea de auditor. Se primesc militarî activî și neactivî, carî și-au făcut serviciul și vor dovedi că au făcut esamenul juridic de stat. Afară de acésta trebue sĕ mai arate, că cunosc pe lângă limba germană încă o limbă din patrie.

Post de notar vacant. Pentru cercul Măgura-Sâniosif (com. Bistrița Năsĕud) pretura din Rodna publică concurs cu terminul de 10 Iunie. Beneficiile sunt 2200 coróne. Ar fi bine când la acest post s'ar alege un Român.

O demisiune. „Rĕvașul" din Clușiŭ află, că Reverendissimul domn Dr. Aug. *Bunea*, canonic metropolitan, și-a dat încă în Aprilie demisiunea de membru în comitetul central al „Asociațiunei", cum și din secțiunea istorică.

Esposiția orașelor germane în Dresda. Dilele acestea s'a deschis în Dresda o esposiție de lucrări industriale confecționate în orașele germane. La banchetul ce s'a dat cu acéstă ocasiune era de față și primarul Vienei Dr. Lueger, care cu avêntul sĕu oratoric bine cunoscut a ținut un toast, cu care i-a însuflețit pe óspeții presențî, între carî sute de primarî și la sfîrșitul căruia sculându-se toțî în picióre au cântat cântecul *„Deutschland, Deutschland über alles"*. Lueger era cunoscut până acuma în Germania numai în colorile, în carî l'a presentat presa semită, ca reacționar, antinațional, idiot, medieval etc. așa că toțî au rĕmas uimițî audindu-l dicênd: „Décă ațî fi avut curagiul sĕ învitațî și Viena sĕ participe la acéstă esposiție, eu de sigur aș fi avut curagiul sĕ fac, ca și Viena sĕ fie representată aicî." — Asupra acestui toast primit cu aplause a primarului social-creștin din Viena, presa semită observă tăcerea pescelui.

O nuntă cu mare cinste. In diua de 21 Maiŭ s'a ținut în sinagoga din Budapesta cununia d-șórei Mițî Singer cu d-l Dr. Iosif Kovacs. Mirésa e fiica lui Sigmund Singer, corespondentul din Budapesta al diarului „N. Fr. Pr". La acéstă cununie au fost de față: ministrul-președinte *Szell* însoțit de ministrul de finanțe *Lukacs*, apoi o mulțime de foști miniștri, consilierî intimî, deputațî etc. Diarul „Alkotmány" înfieréză în articol de fond atâta umilire din partea șefului de cabinet al Ungariei față cu un... Singer.

Personale. D-l Dr. August *Lemenyi* care se stabilise în Brașov ca medic, practicând aicî aprópe doi anî, a fost ales cu aclamație medic cercual în *Ó-Bessenyö* comitatul Torontal. D-sa trebuind sĕ plece grabnic, spre a-șî ocupa noul post, rógă pe amicii și cunoscuții sĕi din Brașov și împrejurime a-l scuza, că din causa scurțimei timpului, nu și-a putut lua rĕmas bun de la toțî.

De la tribunalul din Sibiiu. Petru Postescu din Sebeșul-săsesc a avut în gazdă cu ocasiunea unor manevre pe locotenentul Marcel Bier. Când sĕ plece locotenentul,—Postescu i-a cerut plată pentru cuartir, deși scia că pentru ofițerî i-se plătesce de la comună. Ofițerul nevrênd a-i plăti, Postescu i-a reținut drept zălog mantaua. Alaltăerî a fost condamnat pentru acésta la 14 dile arest.

Dansul cu picióreIe gôle. Miss Duncan a introdus nu de mult pe scenele teatrelor de varietățî o inovație prin faptul, că s'a presentat publicului desculță și a esecutat cu multă artă diferite dansurî. Miss Duncan, care, după cum arată numele a fost o Englezóică, a găsit acuma imitatóre în d-șóra Artemisia Colonna, o italiancă, care îșî arată arta în fața publicului, ce se adună dilnic în „Bijoutheater" din „Venedig" în Viena. — Foile din Viena spun, că dansatórea desculță scie sĕ împrumute dansului sĕu farmec și viéță, ba sĕ scótă în relief chiar scene dramatice, ca d. e. în dansul „Fata și mórtea"... Multe minunățiĭ mai aplaudéză lumea lacomă de ghidĕliturî sensuale!

Sciri locale.

Casina română din Brașov și-a ținut erî adunarea generală continuativă, la ordinea dilei fiind alegerea comitetului. Adunarea a fost condusă de președintele *ad hoc* d-l advocat Ioan *Lengeru*. După verificarea procesului verbal al ședinței trecute de la 15 Martie a. c., s'a procedat la alegere. Au fost aleșî în comitet cu mare majoritate următorii domnî: George B. *Popp* președinte, Simion *Damian* vicepreședinte, Pavel *Percea* secretar, Nicolae *Dima* cassier, Lazar *Nastasi* econom. Membrii în comitet: Dr. Ioan *Hosanu*, Petru *Pop*, Andreiŭ *Bârseanu*, Iosif *Pușcariu*, Ioan *Lengeru*, Ioan C. *Panțu*, Ioan *Dușoiu*, Ioan *Săbădeanu*, Dr. I. *Bunea*, George *Dima*, Nicolae *Bogdan* și Dr. I. *Moșoiu*. Comitetul nou ales, mulțumind prin graiul președintelui sĕu, a asigurat, că tóte nisuințele sale le va îndrepta numai spre binele și prosperarea Casinei, chemată a fi focularul vieței sociale a Românilor din Brașov și împrejurime. și a apelat la sprijinul membrilor ei presențî și viitorî.

Suntem sigurî, că stăruind pe acéstă cale, nicĭ că-i va lipsi comitetului sprijinul dorit, și dorim din inimă, ca prin sincera și frățésca conlucrare a tuturor sĕ se pótă realisa cât mai curênd așteptarea generală, ca Casina nóstră sĕ-șî reia avêntul sĕu de odinióră.

Piața de sub strajă. Cetitorii noștri îșî aduc aminte, că industriașii din localitate au înaintat Camerei comerciale și Magistratului o petiție semnată de 1001 cetățenî, cerênd ca sĕ se permită éră ținerea de tērgurî pe locul liber de sub strajă. Petiția n'a avut resultatul dorit. Vinerea trecută industriașii brașovenî au ținut în acéstă chestiune o întrunire la care au participat peste 200 de cetățenî, Românî Sașî și Ungurî. S'a luat hotărîrea de a se trimite ministrului de interne o deputațiune monstră. In comisiunea care se va ocupa cu afacerea acésta s'a ales din partea Sașilor: H. *Schiel*, W. *Paul*, A. *Hessheimer*, *L. Miess*, din partea Ungurilor: I. *Moór*, F. *Papp*, L. *Verzár* și *Folyovics* din partea Românilor: N. P. *Petrescu*, E. *Precup*, I. *Lengeru* și I. *Bidu*.

Premiile pentru calfele și ucenicii carî au avut obiecte la esposiția aranjată de camera de comerciŭ din Brașov se vor distribui în curênd. Cei ce și-ar fi schimbat într'aceea locuința sunt rugațî a aduce acéstă schimbare la cunoscința camerei de comerciu.

Fundațiunea Carol I.

Intru amintirea înființărei „Fundațiunei universitare Carol I", s'a ținut în Bucuresci Vinerî la ora 1 p. m., în sala cea mare a bibliotecei, conform regulamentului o ședință solemnă, sub președenția d-lui ministru al cultelor și instrucțiunei publice.

D-l rector al universitățeĭ sub a căruĭ priveghiere e pusă fundațiunea, a deschis solemnitatea vorbind despre grija cea mare ce regele Carol pórtă pentru studențimea universitară, fundațiunea fiind un moment viu al augustului sĕu interes. A arătat apoi datoriile ce studențimea contractéza față de o așa înaltă și părintéscă ocrotire și modul cum ea trebue sĕ-șî îndeplinéscă aceste datorii prin prudență în conduită și muncă cinstită și bine înțelésă, de care trebue sĕ fie călăuzițî în viĕță. Cuvintele d-lui rector au fost viu aplaudate și întréga asistență a aclamat pe augustul fondator.

Apoi d. Al. Tzigara-*Samurcaș* bibliotecarul Fundațiunei, a cetit raportul către M. S. Regele, despre mersul instituțiunei pe anul espirat".

„Fundațiunea universitară Carol I" întemeiată în 1891, începe sĕ funcționeze în 1895 cu 3400 volume; astădî în al 8-lea an al funcționărei se află cu 12.908 volume și o bogată colecțiune de reviste române și streine. Fundațiunea a primit în cursul anului numĕróse donațiunî de volume de la diferite instituțiunî și persóne particulare, precum și diferite publicațiunî periodice românescî.

Pentru a se asigura în primul rênd accesul bibliotecei studenților universitarî s'au introdus *permisele de intrare*, care se liberéză studenților în baza cărței de student. In cursul acestui an s'au eliberat 1222 permise studenților universitarî repartisate: 285 la fac. de litere și filosofie, 550 la drept, 146 sciințe, 205 medicină, 28 teologie și 230 la persóne particulare în mare parte profesorî secundarî, elevî de la scóla de belearte și scóla de sciințe de stat. Biblioteca a fost frecuentată de 51.776 cetitorî, carî au consultat 80.638 volume și reviste.

Fundațiunea a servit 8 burse à 150 lei lunar, repartisațe după cum urméză: 5 la universitatea din Bucurescî, 2 la medicină, 1 la drept, 1 la litere și 1 la sciințe; la universitatea din Iașî, 2 la litere și 1 la sciințe. Ajutóre pentru tipărirî de teze, s'au acordat la ambele universitățî în urma recomandărilor senatelor universitare pentru cele mai bune lucrărî. De asemenea s'au acordat subvențiunî la un număr de 20 de studențî de la diferitele facultățî.

Averea Fundațiunei care în anul trecut era de 749.400 a fost sporită prin cumpĕrarea încă a 22 acțiunî a Băncei Naționale a României și acum este de 781.900

Au luat parte la acéstă solemnitate d-nii: Ion Kalinderu, L. Basset, prof. Dr. Măldărescu, prof. Crătunescu, prof. Onciul Sf. Sa părintele Nazarie, profesorii Cocuslescu, G. Adamescu, Gîrboviceanu, Burileanu, d-nii A. Steriade, M. S. Halfon, Ionescu-Gion precum și un mare numĕr de studențî și studente.

La ora 2 Regele a binevoit a primi în audiență pe d. ministru al cultelor și instrucțiunei publice, d. Rector al universitățiĭ și bibliotecarul fundațiunei.

D. C. Dimitrescu-Iașî a presentat Majestățeĭ Sale, raportul asupra mersului instituțiunei, ér d. Al. Tzigara-Samurcaș un volum bogat, cuprindênd tezele absolvenților universitarî din Bucurescî și Iașî tipărite în decursul anului din fondurile Fundațiunei.

Regele a binevoit sĕ esprime înalta-i satisfacțiune pentru progresele fundațiunei și sĕ încuviințeze publicarea raportului.

Alegere de preot în Deva.

Deva, 24 Maiŭ n. a. c.

Onorată Redacțiune! In urma concursului publicat în nr. 35 al „Tel. Român" pentru postul de paroch la parochia a II-a gr. or. din Deva, devenit vacant în urma repausărei fostului paroch George Nicóra, adĭ în 24 Maiŭ 1903 s'a sĕvîrșit actul alegerei de preot.

Concurenții la acest post au fost doi inșî. Unul d-l *Cornel Popescu* absolvent de teologie și de present student în filosofie la universitatea din Pesta, fiul reposatului protopresbiter și profesor seminarial la facultatea teologică din Sibiiu Ioan Popescu.

Al doilea candidat a fost d-l *Ilarion Gonția* din Șimon (Bran) de present locuitor în Ocna Sibiiului, care asemenea e absolvent de gimnasiu și de teologie.

Deschidênd d-l protopop *George Romanul* ședința sinodului parochial electoral printr'o cuvêntare potrivită, în care li-a legat la inimă alegĕtorilor, ca după cea mai bună a lor convingere, neascultând de nimenea și avênd de busolă numai binele și interesul sf. biserici, sĕ voteze fie care pentru acela, pe care îl crede mai vrednic.

Incepêndu-se votarea nominală din lista alegĕtorilor, s'au dat cu totul 103 voturî și tóte pentru candidatul I. d-l *Cornel Popescu*, care apoi între sgomotóse strigărî de sĕ trăéscă a fost declarat de d-l president ales paroch pentru parochia a II-a din Deva.

Intre credincioșî e mare însuflețire pentru alegerea d-lui Popescu, care s'a și presentat înaintea alegerii într'o Dumineca parochienilor, și au speranță că vor avé în domnul Popescu nu numai un preot cu calificație superióră, ci și un vrednic și distins păstor sufletesc.

*

De la membrul sinodal I. Filimon primim asemenea împărtășirea despre alegerea unanimă de preot al II-lea în parochia de clasa I-mă Deva, care dice, a decurs în cea mai perfectă înțelegere. Scrisórea sa se termină cu cuvintele: „Alesului nostru, tînĕrului teolog și filosof de bună speranță d-lui Cornel Popescu îî dorim sănĕtate, păstorire îndelungată și fericită. Intru mulțî anî trăéscă".

Românii în America.

O scrisóre ne sosesce din Pittsburg, pe a cărei hârtie se află tipărit cu albastru un vultur cu aripile întinse, gata de sburat, având în ciocul sĕu întredeschis o bandă care de sigur simbolitéză legătura de armonie între frațî, ér ghiarele răzimate pe un scut și sub ghiare pe de o parte o ramură de maslin, pe de altă parte patru săgețî. Alăturea de acest vultur se află inscripția „Reuniunea română *„Vulturul"* Roumanian Society", P. O. Box 1529, Pittsburg Pa. Sub emblema vulturului este tipărit textul:

Românî din patru unghiurî
Acum orî nicĭ odată
Unițî-vĕ în cuget,
Unițî-vĕ 'n simțirî.

Scrisórea datată de la 12 Maiŭ pórtă stampila *„Pittsburg May 13"* și a sosit la Brașov în diua de 25 Maiŭ, avênd necesitate spre a percurge acest drum de 12 dile. Președintele societății ne mulțămesce pentru colectarea frumosului număr de cărțî pe séma lor și ne rógă sĕ le comunicăm cât va costa transportul spre a ne trimite imediat suma necesară. Scrisórea apoi continuă.

Domnule Redactor!

Cu bucurie trebue sĕ vĕ facem cunoscut, că numĕrul nostru se mai sporesce și că avem un numĕr de membrii, carî se interesézä de înaintarea Reuniunei.

In diua de 10 Maiŭ n. c. am avut mai mulțî membrii noi de înregistrat. Dintre aceștia nu putem a nu face cunoscut pe d-l Silviu Nicóră din Merghindeal, care plin de bucurie că avem o Reuniune română ne-a donat la înscriere frumósa sumă de 6 dolarî (30 cor.) Numitul membru e în etate de 53 anî și se bucură de tótă stima între Românii de aicea. Ca trecut pot aminti că a servit în armată la batalionul 28 de vânătorî timp de 12 anî, dintre carî 9 ca sergent-major. In America se află apróape de 12 anî și și-a agonisit o frumósă stare materială în acest timp.

Priméscă stimatul membru mulțămirile nóstre:

Reuniunea Română Vulturul.
(ss) *Ilie Mărlin*,
președ.

ULTIME SCIRI.

Berlin, 24 Maiŭ. O depeșă din Petersburg anunță, că s'a descoperit acolo un complot urzit cu scop de a fi asasinațî toțî guvernatorii din Rusia. Se fac numĕróse arestărî.

Constantinopol, 24 Maiŭ. Agentul diplomatic bulgar *Ghesoff* a expus îndelung marelui vizir intențiunea noului cabinet bulgar de a-se înțelege direct cu Turcia în privința Macedoniei.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

„Consideraţiuni istorice asupra asociaţiunii poporelor şi aplicaţiunile lor la *naţiunea nóstră“* de *Ioan Cliniciu* profesor în Bucurescĭ. Preţul 2 cor. (+ 10 banĭ porto.)

Cartea Sătênului, novele de Em. *Pĕrăeanu* cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In vĕtróre“ novele şi impresii de *Vlăhuţă*, cor. 1·25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. fóia de cunoscinţe folositóre de prof. *I. Moisil*-legat în păreţĭ tarĭ costă 5 cor. (por. 20 b.)

Povestea despre prinţul Ahmed al Kamel séu Pribeagul îndrăgostit Tradusă de *Dr. T.* Preţul 60 b. (+ 6 b. porto.

Buchetul, culegere de cântărĭ bĕtrânescĭ şi naţionale de I. Pop Reteganul. Preţul 50 b. (cu porto 56 b.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viéţa Românilor bihorenĭ, de *L. Rudow-Suciu*. 148 pag. 8°. Preţul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

125 chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul*. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopţi de érnă novele pentru popor, de *George Simu*. Conţine novele cu tendinţe morale. Form. 4° 250 pag. Preţul cor. 1 20 (cu posta cor. 1.30)

Ôpşagurĭ, cât cioplite, cât pilite şi la lume împărţite, de *I. P. Reteganul*. Vre-o 60 de poezii glumeţe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schiţe din Italia de Teodor *Bulc*, Preţul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintirĭ din Grecia de Teodor *Bulc*; preţul cor. 1.20 (plus 10 b. porto)

Poesii poporale despre Avram Iancu adunate şi publicate de Simeon Fl. *Marian* Preţul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someşană, poesii poporale din jurul Năsĕudului, culese de *Iuliu Bognariu*. Preţul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos şi artă de prof. Dr. Iosif *Blaga* Preţul coróne 3.60 (plus 30 b. porto.)

Dracul, novelă de V. R. *Buticescu*. Are tendinţa de-a combate credinţa deşértă. Preţul 20 basnĭ (cu porto 25 banĭ.)

Ţiganii, schiţă istorică, de *I. P. Reteganul*. Preţul 1 cor. (+10 banĭ porto.)

Cuvinte de aur séu învĕţăturĭ înţelepte date de un părinte fiului seu. Din operile lui I. H. Campe, tradus in limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. Cu permisiunea prea Veneratului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Escursiunĭ pe munţii Ţerei Bârsei şi ai Făgăraşului din punctul „La om“ de pe „Bucecĭ“ până dincolo de „Negoiul“. Descoperirĭ, întregite cu schiţe istorice despre Castelele şi ţéra Făgaraşului de I. Turcu, protonotar pensionat al comitetului Făgăraş. Preţul 2 lei plus 10 b. porto.

Cartea ilustrată pentru copii şi copile de George *Simu*. Acéstă broşură conţine poesii istoriόre şi morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 banĭ (+ 56 b. porto.)

Trandafirĭ şi Viorele Poesii poporale culese şi ordinate de Ioan *Pop Reteganul*. Edit. III. Preţul redus 60 banĭ (+ 10 b. p.)

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de *A.* Preţul 50 banĭ (+ 5 b. porto.)

Doi prinşi în cursă, comedia într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu*. Preţul 24 banĭ (+ 3 b. porto).

Dr. Iosif Frapparti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 banĭ plus 10 banĭ porto.

Dialogul Ţiganului cu Sân-Petru la pórta raiului séu glume şi petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia ţigănéscă de Aron Boca Velchereanu 50 banĭ plus 5 b. porto.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 banĭ porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiţei. O dragoste a veacului. Rochia Catiţei. Amedeo Madini. Din viaţa tristă După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Buna chivernisélă, carte pentru toţĭ întocmită după ideilel ui Sam. Smiles de Theodor V. Păcăţianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Atragem atenţiunea cetitorilor asupra cărţilor de mai jos, carĭ se vênd cu preţurĭ reduse, ba chiar *numai pe jumĕtate, de cum s'au vêndut până acum*.

1) *Lascar Viorescu*, **O icónă a Moldovei din 1851** de *Wilhelm de Kotzebue*. E cunoscută acéstă scriere ca o lucrare istorică de mare valóre în literatura nóstră. Conţine 268 pag. cu tipar curat şi hârtie de lux. Preţul în loc de 4 o r., cum s'a vêndut până acum, este aḑĭ numai *2 cor.* (+ 30 banĭ porto.)

2) **Poesii** de *Veronica Micle*, regretata nóstră poetă. Conţine 144 pag. In loc de 3 cor., se vinde numai cu *1 cor. 50 b.* (+ 10 b. porto).

3) **Poesii complecte** de Carol *Scrob*. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaţilor noştri şi poesiile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Preţul s'a redus dela 4 la *2 cor.* (+ 20 b. porto).

7) **„Vrêi sĕ te iubéscă bărbatu?“** Broşura cu acest titlu conţine poveţe practice seriόse şi fórte potrivite pentru familiile bune. Preţul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto).

4) **Instrucţiunea gimnasticei** în scólele de băeţi şi de fete. Cu 57 figurĭ în text, de *D. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr şi la şcóla normală de institutorĭ din Bucurescĭ. Preţ. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învĕţătorĭ.

5) **Originea monedelor** (a banilor) de *M. C. Suţu*, o interesantă conferenţă ţinută la Ateneul Român din Bucurescĭ. In loc de 1 leu se vinde cu 50 banĭ.

6) **Poesii** de *F. M. Stoenescu*. Este o carte mare de 252 pag. cu esterior plăcut şi bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română şi versurile sale frumóse nu au lipsă de laudă, căcĭ se laudă de sine. In loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Maiŭ n. 1903

Renta ung. de aur 4%	121.25
Renta de coróne ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	91.55
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½%	199.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	157.—
Impr. ung. cu premii	100.65
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	100.30
Renta de argint austr.	121.30
Renta de hârtie austr.	101.05
Renta de aur austr.	93.25
Losurĭ din 1860.	153.60
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.30
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	729.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	668.25
Napoleondorĭ	19.06½
Mărcĭ imperiale germane	117.12½
London vista	239.60
Paris vista	95.20
Note italiene	95 20

Nr. 20—1903.

Publicare de licitaţiune.

Sâmbătă, în 6 Iunie a. c. st. n **la 9 óre** a. m. se va ţiné în cancelaria subscrisului comitet (Strada Poplăcii nr. 36), licitaţiune minuendă, numai pe calea ofertelor pentru **clădirea unei şcóle elementare** cu 4 clase la Racoviţa, comitatul Sibiiului.

Acésta se aduce la cunoscinţa publică, cu adausul, că fie-care licitante e obligat a depune 5% a sumei de esclamare de 36,205 coróne 72 fillerĭ.

Oferte în scris provĕḑute cu vadiu se primesc până la începerea licitaţiunei.

Planul, preliminarul şi condiţiunile speciale de clădire se pot vedé în tótă ḑiua, în cancelaria comitetului.

Sibiiu, în 24 Maiu 1903.

Comitetul administrator de fondul şcolar al fostilor grăniţerĭ din regimentul român I.

1—3.(975)

Cursul pieţei Braşov.

Din 24 Maiŭ n. 1903.

	Cump.	Vênd.
Bancnot rom.	18.90	18.94
Argint român.	18.70	18.80
Napoleond'orĭ.	19.—	19.04
Galbenĭ	11.20	11.30
Ruble Rusescĭ	—.—	—.—
Mărcĭ germane	116.80	111.08
Lire turcescĭ	21.20	—.—
Scris fonc. Albina 5%	101.—	101.—